

SİRKÜLER
Sayı: 2008/187

İstanbul, 31.10.2008
Ref: 4/187

Konu:

TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (TÜİK) TARAFINDAN İSTENİLEN İSTATİSTİK FORMLARININ DOLDURULMASI ZORUNLULUĞUNA DAİR VE FORMLARDA HATALI YA DA EKSİK BİLGİ VERİLMESİ, FORMLARIN SÜRESİ İÇİNDE VERİLMEMESİ HALİNDE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZASINA DAİR KANUN MADDELERİ ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLMİŞTİR

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'nca 25.06.2008 tarih ve 26917 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 20.03.2008 tarih ve E.2006/167 K.2008/86 sayılı Anayasa Mahkemesi kararı ile, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 8. maddesi ile bu maddedeki zorunluluğun yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak idari para cezasını düzenleyen 54. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi iptal edilmiştir.

Hane halkı veya bireylerle yapılan araştırmalar dışında **25.06.2008 tarihinden itibaren** TÜİK tarafından hazırlanan ve istatistiki amaçlara yönelik olarak bilgi talep eden istatistik formlarının doldurulup geri verilmesi zorunluluğu ile bu **istatistik formlarının; zamanında verilmemesi, eksik veya hatalı verilmiş olması gerekçesiyle kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinin organ veya temsilcilerine idari para cezası düzenlenemeyecektir.**

Buna göre; **TÜİK tarafından talep edilen istatistik formlarının doldurulup doldurulmaması, istatistikî bilgi talep edilen kişi veya kurumun keyfiyetine bağlıdır.**

İptale ilişkin kararın gerekçesi aşağıdaki gibidir:

"5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 8. maddesi "İstatistiksel birimler kendilerinden istenen veri veya bilgileri başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz ve doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlüdür" ve 54/2 fıkrasına göre Başkanlık veya kurum ve kuruluşlar tarafından program kapsamında istenen bilgilerin geçerli bir mazeret olmaksızın belirlenen şekil ve sürede vermeyen veya eksik veren veya hatalı verenler bir defaya mahsus olmak üzere uyarılarak 7 gün içinde bilgileri vermeleri istenir, uyanlara rağmen belirlenen şekil ve sürede bilgileri vermeyen eksiklikleri gidermeyen ve hatalı veren gerçek veya özel tüzel kişilerin organ ve temsilcileri hakkında fiilin; 54/2-b bendi (a) bendi dışında kalan istatistik birimlerde yapılan araştırmalarda işlenmesi durumunda 1000 YTL hükmünün uygulanacağı amir belirtilmiştir.

İtiraza konu 8. madde hükmüyle sayım ve örnekleme çalışmalarına konu olan, hakkında veri toplanacak gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşların yetkililerine cevap verme yükümlülüğü getirilmiş, bu yükümlülüğe uymayanların da 54. maddede gösterilen biçimde idari para cezasıyla cezalandırılması öngörülmüştür.

Maddede açıklayıcı bir düzenleme bulunmadığı için, "kişisel veri" veya "isteme bağlı veri" olarak adlandırılan, belirli veya belirlenebilir kişilerle ilgili her türlü bilgilerin istenebileceği kuşkusuzdur.

İstatistiki birimlerin kendilerinden istenen bilgileri belirlenen şekil ve sürede eksiksiz ve hatasız olarak vermek zorunluluğuna uyulmaması idari para cezası yaptırımına bağlanmış olmasına karşın, istenilecek veri ve bilgilerin kapsamı ya da sınırlarının ne/neler olacağına, başka bir anlatımla, temel hak ve özgürlüklere müdahale niteliğinde olan veri ve bilgilerin bu zorunluluk kapsamında bulunup bulunmadığına ilişkin herhangi bir düzenlemeye rastlanmamaktadır. Dolayısıyla, istatistiki birimler kendilerinden istenildiği takdirde her türlü bilgiyi temel hak ve özgürlüklerine müdahale niteliğinde olsa bile vermek zorundadırlar.

Anayasa'nın 20. maddesinde herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu; 25. maddesinde de herkesin düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahip olduğu, her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimsenin düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağı hüküm altına alınmıştır. 20. madde gerekçesinde, özel hayatın korunmasının her şeyden önce bu hayatın gizliliğinin korunması, resmi makamların özel hayata müdahale edememesi anlamına geldiği belirtilmiştir.

AİHM kararlarında da belirtildiği gibi, özel hayat bütün unsurlarıyla tanımlanamayacak kadar geniş bir kavram olup devletin yetkili temsilcileri tarafından ilgililer hakkında rızası olmaksızın bilgi toplamasının her zaman söz konusu kişinin özel hayatını ilgilendireceği kuşkusuzdur.

Anket formlarında yer alan bazı sorular özel yaşamın gizliliği ile düşünce ve kanaatin açıklanması sonucunu doğurabilir. Bir ülkede en güçlü veri tekeli idaredir. Bu gücün sınırlandırılması özel yaşamın ve düşünce ve kanaat özgürlüğünün korunması bakımından önemlidir.

Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerinde yer alan güvencelere rağmen itiraza konu 8. madde hükmüyle kişiler, bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı korumasız bırakılmış, veri toplamanın sınırlarına yasal düzenlemede yer verilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kuralların Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerine aykırı olduğundan iptali gerekir.

Kuralların, Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerine dayanılarak iptaline karar verildiğinden, aykırı olduğu ileri sürülen diğer maddeler yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.”

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜAŞVİRLİK A.Ş.**

EK:

Anayasa Mahkemesi Kararı

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2006/167

Karar Sayısı : 2008/86

Karar Günü : 20.3.2008

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Seferihisar Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 10.11.2005 günlü, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu 'nun 8. maddesi ile 54. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 10., 11., 12., 13., 17., 19., 20. ve 25. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı İzmir Bölge Müdürlüğünün verdiği idari para cezasına karşı yapılan itirazı incelemekte olan Mahkeme, itiraz konusu kuralların iptali için başvurmuştur.

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"İtiraz edenin eyleminin sabit olması halinde itiraza konu olan kuralın itiraz eden hakkında uygulanması mutlaktır. Çünkü 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 8. maddesi "İstatistiksi birimler kendilerinden istenen veri veya bilgileri başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz ve doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlüdür" ve 54/2 fıkrasına göre Başkanlık veya kurum ve kuruluşlar tarafından program kapsamında istenen bilgilerin geçerli bir mazeret olmaksızın belirlenen şekil ve sürede vermeyen veya eksik veren veya hatalı verenler bir defaya mahsus olmak üzere uyarılarak 7 gün içinde bilgileri vermeleri istenir, uyanlara rağmen belirlenen şekil ve sürede bilgileri vermeyen eksiklikleri gidermeyen ve hatalı veren gerçek veya özel tüzel kişilerin organ ve temsilcileri hakkında fiilin; 54/2-b bendi (a) bendi dışında kalan istatistik birimlerde yapılan araştırmalarda işlenmesi durumunda 1000 YTL hükmünün uygulanacağı amir belirtilmiştir.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Başlangıç hükümleri ve 2. ve 5. maddelerinde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Hukuk devleti olup kimsenin hukuk devleti dışına çıkamayacağı, devletin amaç ve görevlerinin kişilerin ve toplumun refahı, huzur ve mutluluğunu sağlamak ve insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak olduğu, Anayasa'nın 10. maddesinde herkes din, ırk, renk, siyasi düşünce, felsefi inanç, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğunu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmayacağını, 11. maddeye göre Anayasa hükümlerinin yasama, yürütme ve yargı organları ile tüm idari makamları bağlayan tüm temel kuralların olduğu ve kanunun Anayasa'ya aykırı olamayacağını, 12. maddesinde herkesin kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez, temel hak ve hürriyetlere sahip olduğunun, temel hak ve hürriyetlerinin kişinin topluma ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını ihtiva ettiğini, 13. maddesinin temel hak ve hürriyetlerinin özerline dokunulmaksızın Anayasa'nın ilgili maddesinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceği ve bu sınırlamanın Anayasa'nın sözüne, ruhuna, demokratik toplum düzenine ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağını, 17. maddesinde herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğunu, 19. maddesinde ise kişi hürriyeti ve güvenliğini düzenlediği herkesin kişi hürriyeti ve güvenliğine sahip olduğunu, 20. maddesinin herkesin özel hayatına ve aile hayatına saygı göstermesinin isteme hakkına sahip olduğunun, 25. maddesinde ise herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahip olduğunun, her ne sebep ve amaçla olursa olsun herkes düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağını emreden amir hükümlerdir.

Özel olarak belirtilen amir kurallar gereğince temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması ancak kanunla tayin edileceği ve bu sınırların demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamayacağı ve her ne sebeple ve amaçla olursa olsun kimseye düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağı dikkate alındığında 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 8. maddesindeki istatistiksi birimler kendilerinden istenen veri veya bilgileri başkanlığın belirleyeceği şekil ve süre ve standartlarda eksiksiz ve doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlüdür, hükmünü belirleyen Anayasa hükümlerine aykırılık teşkil ettiği, itiraz eden özel tüzel kişi temsilcisine her ne sebeple ve amaçla olursa olsun düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorladığı, düşünce ve kanaatini belirtilmediğinden dolayı suçlanarak hakkında idari yaptırım karar tanzim edildiği, oysa ki düşünceyi açıklama ve kanaat hürriyetine sahip olmanın özel hukuk tüzel kişilerin yetkili temsilcilerinden sahip oldukları bunlarında düşünce kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacakları ve bundan dolayı da cezai bir müeyyide ya da idari bir yaptırımla karşı karşıya kalınmasının hukuk devleti ilkesi ile ve temel hak ve hürriyetlere aykırılık teşkil edeceği, devletin bir kurumunun yapacağı bir konuda istatistiksi veri veya bilgileri ücret karşılığında aynı durumda olan başka kişilerden ya da özel hukuk tüzel kişilerin yetkili organlarından isteyebilmesinin hukuk devleti ilkesinde geçerli olacağı, zorla kişi ya da özel hukuk tüzel kişiliğinin yetkili temsilci ve organlarından veri veya bilgi istemenin devletin temel amaçları ve görevleri, temel hak ve hürriyetleri niteliği, düşünce kanaat hürriyeti, özel hayatın gizliliği ve korunması ve Hukuk Devleti ilkesiyle

bağdaşmamaktadır ve yine 5429 sayılı Yasa'nın 8. maddesine muhalefet nedeni ile ilgili kişi ya da kurumların yetkili organ ve temsilcilerinden idari para cezası verilmesi de yine hukuk devleti ilkesi, temel hak ve hürriyetlerin korunması, kişi güvenliği ve hürriyeti, düşünce kanaat hürriyeti ilkeleri ile de bağdaşmamaktadır.

Devletin temel amaç ve görevleri, Anayasa'da yer alan eşitlik ilkesi, temel hak ve hürriyetleri niteliği, kişi hürriyeti ve güvenliği özel hayatın gizliliği, düşünce ve kanaat hürriyetine ilişkin düzenlemelere aykırı olan söz konusu hükümlerin belirtilen ve Yüksek Mahkeme'ce re'sen nazara alınacak diğer gerekçelerle itiraza konu 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 8. maddesi ile 5429 sayılı Kanun'un 54. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin Anayasa'ya aykırı olmasının nedenleri ile Anayasa'nın 152. maddesi gereğince Yüksek Anayasa Mahkemesi'nce re'sen iptaline karar verilmesi itiraz ve arz olunur."

III - YASA METİNLERİ

A - İptali İstenilen Yasa Kuralları

10.11.2005 günlü, 5429 sayılı Yasa'nın 8. maddesi ile 54. maddenin itiraz konusu kuralı da içeren ikinci fıkrası şöyledir:

"MADDE 8. - İstatistikî birimler, kendilerinden istenen veri veya bilgileri, Başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz ve doğru olarak ücretsiz vermekle yükümlüdür.

MADDE 54. - ...

Başkanlık veya kurum ve kuruluşlar tarafından Program kapsamında istenen bilgileri, geçerli bir mazereti olmaksızın belirlenen şekil ve sürede vermeyen veya eksik veya hatalı verenler, bir kereye mahsus olmak üzere uyarılarak yedi gün içerisinde bilgileri vermeleri veya eksik ve hataları gidermeleri istenir. Bu uyarıya rağmen, bilgileri hiç vermeyen veya talep edildiği halde eksikleri gidermeyen ve hataları düzeltmeyen gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinin organ ve temsilcileri hakkında, fiilin;

a) Hanehalkı veya bireylerle yapılan araştırmalarda işlenmesi durumunda beşyüz Yeni Türk Lirası,

b) (a) bendi dışında kalan istatistikî birimlerle yapılan araştırmalarda işlenmesi durumunda bin Yeni Türk Lirası,

c) Sayımlarda işlenmesi durumunda ikibin Yeni Türk Lirası,

İdari para cezası uygulanır."

B - Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında Anayasa'nın Başlangıç hükümleri ile 2., 5., 10., 11., 12., 13., 17., 19., 20. ve 25. maddelerine dayanılmıştır.

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımlarıyla 16.1.2007 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru karar ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, 5429 sayılı Yasa'da yer alan, istatistikî birimlerin kendilerinden istenen veri veya bilgileri, Başkanlığın belirleyeceği şekil, süre ve standartlarda eksiksiz, doğru ve ücretsiz olarak vermekle yükümlü olduklarına ilişkin 8. maddesiyle bu yükümlülüğe uymayanların para cezasıyla cezalandırılacaklarına ilişkin 54. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi hükümlerinin eşitlik ilkesi, temel hak ve hürriyetlerin niteliği, kişi hürriyeti ve güvenliği, özel hayatın gizliliği, düşünce ve kanaat hürriyetine ilişkin düzenlemelere aykırı olduğu, temel hak ve hürriyetlerin kanunla sınırlanabileceği ve bu sınırlamanın demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olamayacağı, kişilerin her ne sebeple ve amaçla olursa olsun düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanarak yerine getirmeyenlerin cezai ya da idari bir yaptırımla karşı karşıya bırakılmasının hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil edeceği düşüncesiyle itiraz konusu kuralların, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 5., 6., 10., 11., 12., 13., 17., 19., 20. ve 25. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

İstatistik, verilerin toplanması, düzenlenmesi ve uygun yöntemlerle analiz edilerek sonuçların yorumlanmasıdır. İstatistikten söz edebilmek için önce "veri"ye ihtiyaç vardır. Veriler, araştırma yapılacak konu ile ilgili bilinen veya herhangi bir kaynaktan doğrudan ya da dolaylı olarak elde edilen bilgilerdir. Verilerin doğrudan toplanmasında anket, gözlem, deney gibi yöntemlerin kullanıldığı bilinmektedir. Anket en çok kullanılan yöntem olup, bu yöntem de önceden hazırlanan anket formu/formları çeşitli şekillerde veri kaynağına (istatistik birimlerine) ulaştırılmaktadır.

5429 sayılı Yasa'nın 2. maddesinin (h) bendine göre istatistikî birim, yapılan sayım veya örnekleme çalışmalarına konu olan, hakkında veri toplanacak gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşları ifade etmektedir.

İtiraza konu 8. madde hükmüyle sayım ve örnekleme çalışmalarına konu olan, hakkında veri toplanacak gerçek ve tüzel kişiler ile kurum ve kuruluşların yetkililerine cevap verme yükümlülüğü getirilmiş, bu yükümlülüğe uymayanların da 54. maddede gösterilen biçimde idari para cezasıyla cezalandırılması öngörülmüştür.

Maddede açıklayıcı bir düzenleme bulunmadığı için, "kişisel veri" veya "isteme bağlı veri" olarak adlandırılan, belirli veya belirlenebilir kişilerle ilgili her türlü bilgilerin istenebileceği kuşkusuzdur.

İstatistiki birimlerin kendilerinden istenen bilgileri belirlenen şekil ve sürede eksiksiz ve hatasız olarak vermek zorunluluğuna uyulmaması idari para cezası yaptırımına bağlanmış olmasına karşın, istenilecek veri ve bilgilerin kapsamı ya da sınırlarının ne/neler olacağına, başka bir anlatımla, temel hak ve özgürlüklere müdahale niteliğinde olan veri ve bilgilerin bu zorunluluk kapsamında bulunup bulunmadığına ilişkin herhangi bir düzenlemeye rastlanmamaktadır. Dolayısıyla, istatistiki birimler kendilerinden istenildiği takdirde her türlü bilgiyi temel hak ve özgürlüklerine müdahale niteliğinde olsa bile vermek zorundadırlar.

Anayasa'nın 20. maddesinde herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu; 25. maddesinde de herkesin düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahip olduğu, her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimsenin düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağı hüküm altına alınmıştır. 20. madde gerekçesinde, özel hayatın korunmasının her şeyden önce bu hayatın gizliliğinin korunması, resmi makamların özel hayata müdahale edememesi anlamına geldiği belirtilmiştir.

AİHM kararlarında da belirtildiği gibi, özel hayat bütün unsurlarıyla tanımlanamayacak kadar geniş bir kavram olup devletin yetkili temsilcileri tarafından ilgililer hakkında rızası olmaksızın bilgi toplamasının her zaman söz konusu kişinin özel hayatını ilgilendireceği kuşkusuzdur.

Anket formlarında yer alan bazı sorular özel yaşamın gizliliği ile düşünce ve kanaatin açıklanması sonucunu doğurabilir. Bir ülkede en güçlü veri tekeli idaredir. Bu gücün sınırlandırılması özel yaşamın ve düşünce ve kanaat özgürlüğünün korunması bakımından önemlidir.

Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerinde yer alan güvencelere rağmen itiraza konu 8. madde hükmüyle kişiler, bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı korumasız bırakılmış, veri toplamanın sınırlarına yasal düzenlemede yer verilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kuralların Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerine aykırı olduğundan iptali gerekir.

Kuralların, Anayasa'nın 20. ve 25. maddelerine dayanılarak iptaline karar verildiğinden, aykırı olduğu ileri sürülen diğer maddeler yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

VI- SONUÇ

10.11.2005 günlü, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 8. maddesi ile 54. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Haşim KILIÇ'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, 20.3.2008 gününde karar verildi.

Başkan Haşim KILIÇ	Başkanvekili	Üye
Üye Fulya KANTARCIOĞLU	Üye	Üye
Üye A. Necmi ÖZLER	Üye	Üye
Üye Serruh KALELİ		Üye

KARŞIOY GEREKÇESİ

Türkiye İstatistik Kanunu'nun 2. maddesinin (h) bendinde istatistiki birim hakkında veri toplanacak gerçek ve tüzelkişiler ile kurum ve kuruluşlar tanımlanmakta, 7. ve 8. maddelerde ise "Kurumun görev alanına giren konularla ilgili" veri ve bilgiyi tüm istatistiki birimlerden doğrudan isteme yetkisine Başkanlığın yetkili olduğu belirtilmekte, 54. maddesinde de bu bilgi ve veriyi mazereti olmaksızın belli süre içinde vermeyenler hakkında idari para cezası uygulanacağı öngörülmektedir.

Ülkelerin ve toplumların hayatında giderek önem kazanan istatistiki bilgiler, üretilen araştırma verilerinin

standardının uluslararası mukayese edilebilirlik derecesinde olması, güvenilir olması, kısa sürede bu verilerin elde edilmesini gerektirmektedir. Bu hususları sağlamaya yönelik düzenlemelere gereksinim olduğu da kuşkusuzdur.

İstatistiksel araştırmalardan sağlıklı sonuçlar alınabilmesi için öncelikle sağlıklı ve yeterli verinin elde edilmesi gereklidir. Bunu sağlamak amacıyla Yasa'nın 8. maddesi ile getirilen yükümlölük, 54. maddenin ikinci fıkrası ile yaptırım altına alınmıştır.

Görölldüğü gibi İstatistik Kurumu'nun isteyeceği bilgiler öncelikle Kurumun görev alanına giren konulardan olacaktır. Görev alanı dışında bir bilgi istenmesi yasal olmayacaktır.

Diğer yandan, istatistiki birimlerin cevap verme yükümlölüklerini yerine getirmemeleri halinde, maddede öngörölün idari para cezasının verilebilmesi "geçerli mazeret" koşuluna bağlanmıştır. Geçerli mazereti olanlar hakkında para cezası uygulanmayacaktır.

Özel hayata ilişkin soruların tanımlanamayacak kadar geniş olması, ekonomik, sosyal ve siyasi alanlara ilişkin bilgi ve verilerinde kapsamının büyüklüğü gözetildiğinde, belirtilen konularda yasal sınırlamalar getirilmesinin imkansızlığı ortadadır.

Kişi ve kurumlar, istatistiki bilgi ve verileri vermek istemediği takdirde "mazeret bildirme" yolunu kullanarak Anayasa'da güvence altına alınmış hak ve özgürlüklerini koruyabileceği gibi, bu bilgilerin verilmemesi halinde 54. maddede öngörölün idari para cezalarına çarptırılmaları durumunda da yargı yolunu kullanarak haklarını arayabilecekleri kuşkusuzdur.

Belirtilen nedenlerle çoğunluğun iptal kararına katılmadım.

Başkan
Haşim KILIÇ